

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 9 frt — kr.
Külföldre 1 frt. 50 kr.
Vidéken: Félévre 4 frt 50 kr.
Negyedévre 2 frt 25 kr.

Felelős szerkesztő és lapfőnöke:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:



Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátul.

A magyar és a külföldi.

A munkanélküliség legfőbb oka a külföldi munkások beözönlésében és tömeges alkalmaztatásukban keresendő. Tudvalevő dolog, hogy a külföldi munkavezetők nemcsak előnyt adnak honfitársaiknak, hanem üldözik a magyar munkásokat s a mikor ezer és ezer magyar munkás hiába könyörög munkáért, a munkavezetők csapatostól hozatják honfitársaikat. Eddig csak panaszként hangzott a vád. A magyar munkások panaszkodnak évek óta. A sajtó is foglalkozott több ízben a kérdéssel, különösen olyankor, amikor egyik-másik külföldről idevetődött munkavezető annyira vakmerő volt, hogy százával kergette el a magyar munkásokat.

A hivatalos tényezőknek is alkalmok nyílott konstatálni, hogy bezzeg a munkások panasza nem üres panaszkodás, van benne valami, hogy a magyar munkás a külföldi miatt nem jut munkához, nem kap kenyeret.

Bizony kesernyés humor nyilvánul ebben, hogy magyar munkás magyar földön háttérbe szorul.

Csak hogy oly tulnyomó számmal keresik föl az idegenek ezt az országot, hogy helylyel-közzel alig marad üresedésben levő hely hazánkfiai részére.

A vállalkozók csak azért alkalmazzák oly kiváló előszeretettel a külföldi munkavezetőket, mert azok valamivel olcsóbban vállalkoznak. Könnyen tehetik. A magyar munkavezető itt akar élni családjával, lakást vesz és fizeti a terhes állami és községi adót. A külföldi munkavezető otthon hagyja a családját, — ha ugyan van — meghuzza magát egy holnapos ágyon, a közterhekhez egy fillérrel sem járul s tele szedi magát magyar pénzzel, aztán — hazamegy.

Oda kell tehát hatnunk, hogy vállalkozóink, munkaadóink mindig szemelött tartásuk a honfitársaikkal szemben tanusítandó és joggal elvárható lojalitást, kötelmeiket. Csak így számíthatunk arra, hogy hazánk munkás népe nem panaszkodik, nem vádol, nem hagyja oda édes hazáját, megelégedett lesz, eltengeti szülőhazájában életét. A pénzünk itt marad, nem viszik el idegenek ha-

zájukba, hol amugy is jobbak talán a finanziaális viszonyok. Magyar ember dolgozik magyar pénzért, gyarapítván, előmozdítván, fejlesztvén hazánk pénzügyi helyzetének javulását.

Csak ez az út vezethet a boldogulásra. S ahol csak egy parányi hazafias érzés, testvéri szeretet van, nem kételkedünk, hogy első sorban a magyar munkást, azután megint a magyar munkást és végre újból a magyar munkást veszik figyelembe s csak ezek után kerül sor a külföldiekre.

Mindezt a külföld civilizált államaiban már régen láthatjuk s ez magyarázza aztán, hogy mért ragyognak oly beláthatatlan fényben ezek az országok, ez képezi a nagy államok erősségét, nagyságát és jólétét. — Legyünk hazafiak!

Debreczen drágasága.

Minden város, ha jelentős szerepet akar játszani a fejlődő és haladni akaró csoportok sorában, első és fő dolga arról gondoskodni, hogy piacát úgy szervezze és úgy rendezze be,

Féltékenység.

Marczel az erdő felé sétált s mikor a kastély erkélye alatt elment, hirtelen valami nagy selyempillangóhoz hasonló tárgy esett a lábai elé. Ugyanekkor az erkélyen kihajolt egy igen formás hölgy s így szólt hozzá:

— Legyen szives, uram, hozza föl a legyezőmet... A másik oldalon van a bejárat, a terrazonon...

S aztán mikor látta, hogy Marczel csak bámul, elnevette magát:

— Jutalmat is kap érte.

Marczel elpirult, fölvette a legyezőt s a bejárat felé indult.

— Ez Paulette, a hies Paulette, — gondolta magában. — Nagyon szép. Mindenesetre jutalmat kérek a fáradságomért. Különben ki tudja, hátha nem is akaratlanul ejtette le a legyezőt?

Mikor fölment az emeletre s benyitott Paulettehez, kissé félénken szólalt meg.

— Nagyon örülök, asszonyom, hogy szolgálatára lehetek...

— Köszönöm, — válaszolt Paulette, — nem tört el? Annál jobb... Üljön le... És most mondja, micsoda jutalmat kíván?

Marczel csak mosolygott;

— Még nem tudom.

— Tetszik cognac?

— Nem, köszönöm.

— Cigarette?

— Köszönöm, nem dohányzom.

— Egy csók?

— Az már igen; de csak ha igazi!

— Ime, itt van! — szólt Paulette s a karját nyújtotta Marczel felé.

Ez este mikor Marczel nagybátyjának a családjával együtt kint ült a terrazonon, unokahuga, a tizenkét éves Marie sokáig bámult rá s aztán így szólt:

— Mi történt veled, hogy ilyen boldog vagy?

— Semmi, — válaszolt Marczel ne-

vetve. — Csak sétáltam az erdőben s ettől jó kedvem támadt.

— Hazudsz. Frumencze apó látott, mikor megálltál a kastély előtt, beszélgettél egy nővel és fölmentél hozzá.

Hm, gondolta magában Marczel, itt azt hiszi az ember, hogy egyedül van s minden fa mögött rejtőzik valaki, aki szemmel tartja.

— Ne törődjél vele, kis hugom.

Nem akarom, hogy megegyeszer meglátogasd!

— Hát nem látogatom meg, — válaszolt Marczel, hogy megnyugtassa a leányt. Másnap Marczel természetesen megint elment a kastélyba.

Paulette nagyon kedves volt; figyelemzettte azonban, hogy Bertrand ur, nemcsak nagyon gazdag ember, de rendkívül féltékeny is.

Marczel azonban ezzel nem törődött s mindennap meglátogatta Pauletet. Nagyon boldog volt, csak az nyugtalanította, hogy unokahuga, a kis Marie, minden este nagyon

פסח כשר של
Husvét üveg- és porcellán áruk legolcsóbb bevásárlási forrása!

Ifj. PÁJER JÓZSEF
üveg- és porcellán-kereskedése
DEBRECZEN.

hogy a lakosság minden igénye lehetőleg olcsón elégíttessék ki.

A nagy városok példája mutatja, hogy azok nemcsak a megélhetési feltételekkel bíró lakosokat, de a piaci árusokat is ugyszólván mézes tányérral csalogatják a heti vásárjaikra és napi piacukra.

Daczára annak, hogy mint gazdálkodással foglalkozó ország, azon tekintetben, hogy egy tulajdonosnak mekkora földterület áll természetesen céljából rendelkezésre első helyen állunk, azért, kivéve Angol- és Franciaország piacait, az élelmi szer sehol sem olyan drága, mint éppen Magyarországon; ha a világ csodáját mutatják meg egy külföldinek, vagy csak a Somogy-megyei emberek, nem bámul akkorát, mint Debreczenben, mikor a vendéglőben egy darab kenyérért 6 fillért számol fel a pinczér.

Mit szólna akkor egy porosz, egy bajor, vagy akár cseh vendég, ha fővárosának legelőkelőbb vendéglőjében egy a gulyás-, savanyu fűdő-féle ételeknek megfelelő egy adag táplálékért 70—80 fillért számítana fel a vendéglős, — talán rögtön kiütne a vendégforradalom.

Vagy nem komikus dolog az, hogy a kávé urnak 6, legfeljebb 8 fillérébe kerülő fekete léért 32 fillért fizet a vendég.

De mégis kell valami mélyebb okának is lenni, hogy miért 6 fillér a darab kenyér, és miért 70—80 fillér a közönséges marhahusból készült gulyás, vagy borjutudóból készült savanyu fűdő, itt a Hortobágy csücskén és a nagy Magyar Alföld szívében.

Nem akarok incriminálni, csak egy kissé hangosan gondolkozni és a kérdezősködésekre adott válaszokat egy kissé szellőztetni.

Annyit hallottam, hogy Debreczenben egy speciális és sehol nem ismert szokás divik, első sorban az, hogy a helyi élelmiszerek árúok kedvéért elüldöztetnek a vidékről ide jövő élelmiszer-árúok, vagy csak úgy engedtetik meg nekik a gyümölcs és egyéb élelmiszer eladása, ha a törvény ellenére folyamodás, engedély és Isten tudja még mi czímen miféle összegeket fizetnek.

Másodszor a helyi iparosok, kofák és elárúsítók is kénytelenek a királyi adón és községi pótdadón kívül kérvény és egyéb czímen oly felesleges kiadásokat eszközölni, amelyeknek szükségességét és jogos voltát semmiféle törvény vagy szabályrendelet nem ismeri, azonkívül még a legalantasabb közegek is kiveszik rajtuk a vámot.

Igy most a vassátrak felállításával kimondatott, hogy a helyért az illetők tartoznak a főkapitányság iparügyi referensnél megjelenni és ott hely kijelölést kérni és csodálatos dolog, hogy a magyar ember nem ért magyarról és nem magy személyesen oda kérni a helyet, a ki erre illetékes és ami neki semmibe sem kerülne, hanem mindnyájan egy ismeretlen kéz által írott kérvénnyel jelentkeznek, amely kérvényeket nem hiszem, hogy bárki is csak az ügy iránti lelkesedésből írta volna meg és azt sem hiszem, hogy az érdekelteknek ha nem mondta volna valaki, hogy így kell eljárni, az ő józan eszükkel maguk határozták volna el magukat a felesleges kiadásra.

Szóval a piaci és egyéb árusoknak már közpanaszává vált, hogy nagy rajtuk az adó és az egyéb kiadás.

És kifizeti meg végeredményében ezen nagy adót és egyéb kiadásokat, a fogyasztó nagy közönség és ezért

oly drága Debreczen piacza, mint csak kevés helyen az országban.

A város lakosságának érdeke, hogy a piaci árusítók könnyen hozzá férhető hirdetményekben állandóan fel legyenek világosítva, hogy miért mit tartozunk fizetni, hogy túlfizetéseket ne legyenek kénytelenek eszközölni és ne forduljon elő az az eset, ami most napirenden van, hogy a kis tyukból, mire eladásra kerül, nagy lud lesz, de csak árban.

Ismerjük Debreczen város vezetőinek egyéniségét és erélyét és semmi kétségünk az iránt, hogy erélyesen fog intézkedni, hogy mindenki tudja mikor mennyit és miért kell fizetni s akkor rövid idő alatt meg fog szünni ez a méreg drágaság, amely most a debreczeni piacot uralja és nem válik a piaci árusítás egyesek monopoliumává.

POLITIKAI HIREK.

A főrendiházról. A főrendiház e hétnap 17-én, husvét után való kedden tartja legközelebbi ülését, melyben tárgyalni fogja a költségvetést s a képviselőházba időközben beérkezett többi javaslatot s jelentést. Ugyanekkor választja meg a kvótabizottság s a delegáció főrendiházi tagjait.

Tözsdeadó és hirdetési bélyeg. A parlamenti szünet pár nappal későbbben kezdődik a pénzügyi bizottság tagjainak, mint a többi képviselők részére. Tudniillik a pénzügyi bizottság tagjait e hó 7-ikére, szombaton délelőtt 11 órára ülésre hívták össze. Az ülés tárgyait képezik az értékpapír forgalmi adóról, továbbá a naptárak, hirdetmények, hírlapi beiktatások, külföldi hírlapok és időszakos lapok bélyegkötelezettségének megszüntetéséről szóló törvényjavaslatok.

TÁRSAS ÉLET.

Különös borralaló.

Sokan mondják, hogy mennél gazdagabb valaki, annál kevésbé gavallér és hogy

komoran nézett rá. Egy reggel végre meg is szólalt:

- Pedig megígérted, ugy-e!...
- Mit? — kérdezte Marczel, aki már nem is tudta, miről van szó.
- Hogy nem látogatsz el többé a kastélyba...
- Hiszen nem megyek oda sohase.
- De igen! Tegnap is ott voltál, látalak. S ma is el fogsz menni!
- Dehogy!
- Ne menj el!
- Ugyan mitől féltesz?
- Ne menj el, Marczel!

A kis Marie nagyon sápadt volt, — akárcsak valami drámai hősnő.

Marczel vállat vont s mikor aznap meglátogatta Paulettest, elmondta neki ezt a jelenetet.

Paulette nem nevetett:
— Az ilyen kis leányokban nem kell bizni; néha olyan szenvedélyesek, mint egy asszony. S ez a kicsike féltékeny rám.

S nem gondoltak többé rá. Pedig

Paulettenek igaza volt, mert ugyanebben az órában a vasuti állomáson Bertrand urat megszólította egy gyermek-leány.

— Ne menjem Párisba! Menjen vissza a kastélyba, uram. Azt hallottam, hogy valami baj van a kastélyban, valaki beteg...

S a kis Marie azonnal elfutott.

Bertrand zavarban volt, nem tudta mit csináljon. Majd visszafordult a kastély felé...

Három hét múlva Marczel, akit állítólag vadászat közben baleset ért, már lábadozóban volt. Nagybátyjának a nyaralójában feküdt s a kis Marie is ápolgatta. Mikor már semmi veszedelem sem fenyegette Marczelt, Marie az ágya fölé hajolt s szégyenkezve, könyezve így szólt:

— Mondd, Marczel, megbocsátasz?

— Miért, kis Marie?

— Nem akartam sohasem megmondani, mert attól félttem, hogy megvetsz... Hiszen olyan gonosz voltam!... Én vagyok az oka annak, hogy téged meg akartak ölni.

De én nem tudtam, hogy ebből ilyen nagy baj lesz... S ha meghaltál volna, én is meghaltam volna utánad...

— Nem értem.

— Én figyelmeztettem Bertrand urat, hogy ott vagy a kastélyban...

— Lám, lám, — szólt Marczel meglepetve s aztán a kis hugára nézett, aki most pironkodva és könnyezve olyan csinosnak és olyan nagynak látszott...

— Hát nem bocsátasz meg? Nem ölelsz meg? — kérdezte Marie szégyenkezve. Marczel megölelte.

És most — ennek már hat esztenedeje, — Marie Marczel felesége. Mert vannak olyan kis leányok, akikben a féltékenység előbb ébred föl, mint a szerelem, valamint a rózsafán is előbb nő a tövis, mint a rózsa.

Henry Fèvre.

a milliók urainál egészen megszűnik a gavalárság.

Egy Dornbecker Antal nevű newyorki borbély érdekes esetek elbeszélésével be is bizonyítja ezt az állítást.

Dornbecker a newyorki híres milliomosok borbélyja, a következőket beszéli el: Rochefeller, az ismert nábób sohasem tudott másra gondolni, mint a pénzszerzésre és a pénz megtakarítására. Egy reggel, mikor beszappanoztam az arcát, megszólított:

- Dornbecker, szereti-e a jó italt?
- Igen, ha hozzájuthatok, megiszom, feleltem.
- És mit iszik?
- Viskit.
- Mennyibe kerül?
- Tizenöt centbe.
- És hány viskit iszik naponta?
- Három-négyet.
- És hány év óta iszik naponta három-négyet?

— Körülbelül tíz év óta.
— No barátom, mondta Rockefeller, ez nagyon rossz és drága szokás. Én a maga helyében lemondanék az ivásról.

Ezzel elbucuzott és másnap egy cédulát adott át nekem, melyen portosan kiszámította, mennyi viskit ittam meg tíz év alatt és mennyi pénzem volna, ha a viski árát félretettem volna. Ez volt a borralóm.

A fiatal Belmont Ágost mindig pontosan fizetett, de egy fillérrel sem adott többet a kialakult bérnél. Egyszer azonban azt hittem, hogy fejedelmi borralalót kapok tőle. Benyult a zsebébe, kivett belőle egy marék aranyat, az orrom alá tartotta és így szólt:

— Tóni, látod ez a jó anyag, ez az egyedüli pénz, amelyért mindent meg lehet vásárolni.

Azután a pénzt visszatette a zsebébe és faképnél hagyott.

Astor William mindig mogorva volt és soha sem volt a munkámmal megelégedve. Egyetlenegyszer kaptam tőle borralalót. Vadonatuj két dolláros bankjegyet ajánlott föl nekem, ami úgy meglepett, hogy a pénzt nem mertem elfogadni.

— No, nem akarja? fürmedt rám. A pénz az enyém és azt teszem vele, amit akarok.

Erre hamar elfogadtam a pénzt, mert féltem, hogy Astor visszateszi a zsebébe.

VIDÉK.

Gyujtogatás. A szabolcsmegyei Kemece községben most egymásután gyakori tüzesetek fordultak elő, amelyek gyujtogatásból keletkeztek. Horvát József házát rövid idő alatt hatszor gyujtották föl. Verpecz Bálint gözmalma szűtén leégett Kemecsén a sok tűz miatt általános a rémület.

Templomfosztogatás. Kecskeméten, mint tudósítónk táviratozza, tegnap éjjel ismeretlen tettesek betörték a zsinagógába és a Ferenczrendiek templomába. — A betörők nem sok kárt tettek. A vizsgálatot megindították.

A cigány karaván.

— Saját tudósítónktól. —

A bodrogközi tiszaszabályozási társulatnak Kis-Ujlak községben levő tiszai tölte mellett öt szekér kó or cigány vert tanyát a múlt hét közepén. Magyar László a társulat ottani felügyelője megrémülve látta, hogy a karaván a védőtöltésen levő szabályozási eszközöket egész kedélyesen tüzezi fel.

Kiküldte Leki János társulati őrt, hogy a cigányokat a tilalomra figyelmeztesse, ezt azonban a karaván megöléssel fenyegette. A felügyelő a csendőrséghez folyamodott s a zétényi csendőrök ki is ment a helyszínére. A cigányok már akkor több száz karót s egyéb eszközt égetett volt el, azonkívül általános lopási hadjáratokat rendeztek a faluban.

A csendőrség a karavánt letartóztatta s Makula Péter, Makula Kozár, Balogh Mihály és Balogh János sátoros cigányokat, a kikre a bűnösség rábizonyult, bekísérte a királyhelmezi járásbíróhoz fogházába.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Bérkocsisok véres harcza.

A múlt évben, december 19-én történt, hogy a Kossuth utcán állomásozó bérkocsisok összekaptak s e közben Aszalós István bérkocsis, Szabó Dánielt a zsebéből kivett késsel megszurta úgy, hogy sérelme 20 nap alatt gyógyult meg. A kir. járásbíró ezért Aszalós Istvánt, a Szabó Dániel sérelmére elkövetett súlyos testi sértés vétségében bűnösnek mondta ki s ezért a btkv. 301. §-ába ütköző, 302. § szerint 8 napi fogházra mint fő s 10 korona, mint mellékes pénzbüntetésre ítélte, amely ítéletben felek megnyugodtak.

§ Horváth dr. gyilkosa. (Eredeti tudósítás.) A múlt héten történt, hogy dr. Horváth István budai ügyvédet a lakásán agyonlőtték. A merényletet tudvalevőleg egy, az intelligensebb osztályhoz tartozó öreg ember, Nyuli Mihály követte el, a kit a rendőrség átszállított az ügyészség fogházába. Kihallgatásakor apróra elmondotta Nyuli a szomorú történet minden részletét. Vagyonos ember volt — mondotta, — de családjáért vállalt kezeségek mindenéből kifosztották. A legtöbbet egy unokahugáért kellett fizetnie, a ki már asszony, de leány korában — együtt élt dr. Horváth Istvánnal. Ez a rokona időközben nagyobb örökséghez jutott s ő azt remélte, hogy huga visszafizeti azt, a mit érte fizetett. De csalódott. Az örökségre ugyanis, hogy ő ki legyen játszva, dr. Horváth tette rá a kezét. Hugával az egész vagyont magára czedáltatta. Ez az eljárás végkép elkészerítette s ennek hatása alatt emelte dr. Horváthra a gyilkos fegyvert. Így adja elő Nyuli a gyilkosság előzményeit, de kérdéses, hogy csakugyan így történt e? Épp ezért Benke bíró most az ügyre vonatkozó minden aktát beszerzi, mert kívánatos, hogy annak minden részlete tisztán álljon majd az esküdtek

előtt, a kik valószínűleg már a jövő hónapban bírái lesznek e gyilkossági bűnpörben. Most egyébként Nyuli Mihály elmeállapotát figyelik meg az orvosszakértők.

§ Bécsből megszökött kereskedő. Schönfeld Emil nyitrai születésű kereskedőnek borüzlete volt Bécsben. A dolga azonban nem igen jól ment s a hitelezői elől 1898. novemberében Budapestre szökött. A büntető feljelentések sorra érkeztek ide. Schönfeld eller, miután közvetlenül a szökése előtt is nagyobb bevásárlásokat tett s az árut potom pénzzel pocskolta el. Ezek a panaszosok 7000 forintnyi kár miatt tettek feljelentést s a törvényszék Schönfeldet csalás miatt vád alá is helyezte. A csődöt el se rendelhették ellene, mert nagyon egyáltalán nem volt. Schönfeld ügyét ma tárgyalta a törvényszék, a mikor is a vádat ellenében dr. Polgár királyi alügyész képviselte, védője pedig dr. Papp Zoltán ügyvéd volt. A vádlott a rossz üzletmenettel védekezett. Ítéletet még nem hozott a bíróság.

Családi tragédia.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő családi esemény játszódott le e napokban Baján, melynek szerencsétlen véget ért hősnői valamikor a legboldogabb s mindenki által irigyelt helyzetben voltak. Az esetről a következő tudósítást kaptunk: Körülbelül két évvel ezelőtt meghalt Baján D. A. város egyik legelőkelőbb tagja, ki a társadalomnak is díszje volt. Gyermekait előkelő, uri nevelésben részesítette. Egyik leány közvetlen halála előtt ment haza egyik külföldi előkelő nevelőintézetből. Az özvegy szintén előkelő uri család gyermeke volt, érthető tehát, hogy három leánya, akik közül kettő már asszony, a vármegye előkelő uri társaságaiban vezető szerepet játszanak.

Ennek az uri családnak a feje — az apa — alighogy elhalt, az özvegy rövid idővel a szerető férj halála után, — beleszeretett a ház hetesébe s alighogy a gyászév leteit, férjhez is ment hozzá. A 40—50 éves özvegy oly boldog volt a 26 éves ifju férjjel, hogy leányát is hozzá kényszerítette második férjének az unokaöccséhez, egy kőműves legényhez. A mindenes és a kőműves most már közös erővel hozzáálltak a két urinő vagyonának elpusztításához s amit lehetett el is pusztítottak. Mikor pedig már a pénzből kifogytak, a két asszonyt ütötték verték s arra akarták őket kényszeríteni, hogy nap számba menjenek velük dolgozni.

A két nő egy darabig tűrte a brutalitást, midőn azonban már mindenükből kifogytak, e hó 1-én az anya és leánya karjaikat összekötve a Dunába ugrottak. Így szabadították meg magukat attól a keserves élettől, melybe az anyának meggondolatlan lépése sodorta

öket. Az eset óriási izgatottságot keltett nemcsak Baján, hanem az egész Bács megyében is.

SZÍNHÁZ.

A reklám.

Egy újságíró és egy csinos kardalos nő között folyt le a következő párbeszéd:

Kar-hölgy: Jó, hogy találkozom önnel, X megírta-e már azt a hirt, hogy százszor forint értékű ékszeremet ellopták?

Az újságíró: Megírtam; de őszintén megvallva, nem tudtam, hogy önnek olyan értékes ékszere van.

Kar-hölgy: Nem hiszi el? No hát jön a lakásomra, majd megmutatom önnek!

A becsület. Sudermann kiváló alkotása non nagy érdeklődés mellett került előadásra tegnap este, holott a szerereplők értékes alakítása nagyobb közönséget is megérdemelt volna. Komjáthy Róbert szerepében egyikét aratta legjobb színadi sikerének. Alakítása mély hatást tett a közönségre s nagy elismerést provokált, úgy, hogy zúgó tapsviharral hívták ki a lámpák elé, sőt a vasfüggöny ajtajában is megkelelt jelenni. Szacsavay a Trast gróf szerepében ért el számottevő sikert s aratott jól megérdemelt tapsokat. Szathmáry, Fenyéri Serfőziné, Follinuszné, Fái, Tanay legjobb igyekezettel segítettek elő az előadás sikerét.

Karmesterválság színházunknál. Mint köztudomásu dolog, Znojemszky betegsége miatt a karmesteri teendők ellátásán folytonos kölcsönkérésekkel segített Komjáthy János színigazgató. Csakhogy a kölcsönkérés sem bizonyult eredményesnek, mert a dalos személyzet rendszeres tanítását, az operett és opera előadások kitűzését gyakran meggátolta. A kényes helyzetben Komjáthy segíteni kívánt s Dinsztl Oszkár fővárosi zenetanárt szerződtette ideiglenes minőségben karmesternek a debreczeni színházhoz. Tegnapelőtt azonban ez a jószándéka is hajótörést szenvedett, mert Dinsztl gyakorlat hiányának tudatában nem mert a kétségtelenül nehéz feladatra vállalkozni. Komjáthy tehát Budapestre utazott és Balogh Gusztáv jeles karmestert szerződtette állandóan a társulatához. Végre valahára ez aztán szerencsés megoldás, mert Balogh nem ismeretlen közönségünk előtt, amennyiben Krecsányi és Nagy Vincze idejében hosszabb ideig tagja volt a debreczeni színháznak.

Znojemszkyt operálják. Znojemszky Gyula, a ki a debreczeni színháznak évek óta szorán át jeles karmestere volt, nehéz beteg s már holnap súlyos műtétnek veti alá magát. A tegnap esteli vonattal Budapestre vitték és holnap a Vörös-kereszt kórházban fogják operálni.

Pénteken, április 6-án, 156. szám „C” A troubadour. Nagy opera 4 felvonásban. Zenéjét szerezte: Verdi.

Szombaton, április 7-én, bérlet 157. sz. „A” másodsor: *A troubadour.*

Vasárnap, április 8-án két előadás: d. u. 3 órakor fél helyárral: *A bibliás asszony.* Operette 3 felvonásban. Este 7 és fél órakor, bérletszünetben, Fenyéri Mór, Ferenczy József és Püspöky Imre bucsufelléptével: *A vén bakancsos és a fia huszár.* Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: Szigeti József.

UJDONSÁGOK.

* **A debreczeni önkéntesek vizsgálója.** A debreczeni honvéd gyalog-ezred századaiba beosztott honvéd önkéntesek Budapestről, ahol az első félévet töltötték, tegnapelőtt haza érkeztek. A csillaghullás tekintetében nagyon régen volt oly kedvezőtlen eredmény, mint az ide. Budapesten összesen 120 honvédönkéntes volt, kik közül 69 közhonvéd maradt, 24 lett tizedes s 27 pedig őrvezető. *Debreczenbe érkezett 24 önkéntes, kik közül 16 közhonvéd maradt, négy lett tizedes és négy őrvezető.* E szokatlanul kedvezőtlen eredmény nagyon lehangolólag hatott az önkéntesekre, akik azonban biznak abban, hogy a századnál rövidesen hozzájutnak az elmaradt csillagokhoz.

* **A kocsi kerenei alatt.** Lélekjelenlétnek köszönheti Kálmánczhey Kálmán joghallgató, hogy tegnap délután egy bérkocsi agyon nem gázolta. A Csapó-utca elején midőn a bérkocsi kifordult, a rud elütötte s ő a lovak alá került. Válságos helyzetben volt, de nem vesztette el lélekjelenlétét. Erejét összeszedve megfogta a ló lábait s mindaddig tartotta, míg segítség nem érkezett. Könnyebb zúzódásokon kívül komolyabb sérülés nem esett rajta. A vigyázatlan bérkocsist feljelentették a bünygi osztálynak.

* **Halalozás.** László Andrásné, szül. Horváth Zsuzsánna f. hó 4-én hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése az ev. ref. egyház szertartása szerint holnap délután 3 órakor lesz a vendég utcai halottas háztól.

* **Munkások egylete.** A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj egyletének debreczeni fiókpénztára” most tartotta rendes havi ülését Lukács Antal elnökléte alatt. Az egylet vagyona ez idő szerint 270,000 korona, tagjainak száma 11,000 a fiókok száma 42. Az egylet nemes célja örvendetesen hódít a magyar munkások körében, a most kiadott évi jelentésében beszámol az 1899. esztendőben kifejtett munkájáról. Az egylet fiókjainál a választmányok a rokkant- és nyugdíj-tőke mellett „özvegy és árva alap” czímen a maga körében a helybeli fiók tagjainak számára külön tőkét gyűjt, a melyből az özvegyek és árvák segélyeztetnek, így például a temesvári, kaposvári, dognácskai, székesfehérvári, molnácsi fiókoknál 20 koronától 40 koronáig szavazott meg a választmányt segélyt az özvegy és árva számára. Az egylet vezetői felhívják minden gyáros, kereskedő, iparos, munkás stb. figyelmét az egyletre,

amely rokkantság esetére biztosít nyugdíjat. Felvilágosítást az érdeklődők a Debreczeni sörzsarnok helyiségében vasárnaponként d. e. 9-12 ig szerezhethetnek.

* **Agyonverték a pajtasukat.**

Megírtuk, hogy tegnapelőtt éjjel két suhanczot hoztak Debreczenbe a csendőrök, akik Mike-Pércsen agyonverték a pajtasukat. Az eset részletei a következők: Április 1-én, vasárnap délután a falusi legények együtt mulattak a Schwarcz-féle korcsmában. A legények ivás közben összeszólalkoztak úgy, hogy Fekete József, Kis Imre és társuk Számi Ferencz között hevesebb összeszólalkozás keletkezett. A korcsmától eltávoloztak a civódó legények és a harczt az utcán folytatták. Itt azonban már verekedésre került a sor és Kis Imre a nála lévő hatalmas doronggal fejbe vágta Fekete Józsefet. Az ütés után Kis elmenekült, a fejbe ütött Fekete pedig utána szaladt. Szaladás közben Feketének utját állotta Sámi Ferencz, aki ekkor szintén nagy doronggyal kétszer fejbe vágta Feketét. E eszméletét veszve a földre bukott, a legények pedig elmenekültek. Kévs idő múlva Fekete visszauryerte eszméletét és nagynehézen haza ment Otthon főfájásról panaszkodott, ágyba fektették és másnap reggel meghalt. Az esetről a csendőrség értesítette a debreczeni vizsgálóbírságot, ahonnan Jeney Sándor vizsgálóbírósegéd és dr. Izsó orvos Pércsre utaztak. A megejtett bonczolás után megállapították, hogy a Fekete halálát a fején kapott ütés következtében beállott koponyarepedés okozta. A gyilkos legényeket behozták az ügyészség fogházába s tegnap már mindkettőjüket ki is hallgatták. A bünjelként szereplő dorongokat a legények a büntett után azonnal elégették s így azokat nem lehetett beszerezni. A két legényt, Kis Imrét és Sámi Ferenczet, ma szabadon bocsátják, mivel az új bünyvadi eljárás értelmében ellenök a vizsgálati fogság elrendelésének szükségé nem forog fean. Az elhunyt Fekete 20 éves volt. Temetése tegnap folyt le a falu nagy részvéte mellett.

* **Panasz onnaga ellen.** Egy pékmester panaszt emel a kapitányságnál, hogy a mézáros rosszul méri a húst. A kapitány maga megy a mézárszékbe s azt kérdi a mézárosától:

— Mutassa meg nekem, melyik mérleggel méri a húst?

— Ezzel itt, nincs más mérleg a háznál — volt a felelet.

— Akkor hát a súlyokban lesz a hiba. Adja elő őket.

Az, kérem alássan, nincsen.

— Nincsen, hát hogy mérhet súly nélkül?

— Hát úgy, hogy minden reggel egy kilós kenyeret hozatok a pékműhelyből s azt használom súlynak.

* **Névmagyarosítás.** Föder Adolf debreczeni illetőségű fővárosi lakos nevét Tollagi-ra változtatta belügyminiszteri engedélylyel.

* **Tolvaj leány.** Lakatos Zsuzsánna jól ismert alakja már a rendőrségnek, melylyel lépten-nyomon összeütközésbe kerül. Árva Marinak testi lelki barátnéja s a csapszékben tartott tánczestélyek fő-fő alakja. Sokszor volt már büntetve kisebb-nagyobb büntetéseért. Tegnap lopásért csípték el, mert Tihanyi Lajos volt gazdájától 4 forintot, 3 frt értékű csipkét és néhány fürdőjegyet lopott. Nagy Julis leánytól több forint értékű ruhát lopott el, melynek egy részét megtalálták nála. Tettét beismerte s így átadják a királyi törvényszéknek.

* **Fényes új kávéház Debreczenben.** A debreczeni kávéházak száma a jövő hó első felében egy új fényes kávéházzal gazdagodik meg. Az új kávéház a főter legforgalmasabb helyén, a Szodlák és Vámos két emeletes házának földszinti nagy helyiségében, ugyanott lesz, ahol a háztulajdonosnak jelenlegi nagy fényes üzlete áll. A kávéházat Kis Adolf, a Bika kávéház volt főpinczéze rendezi be nagy fényvel és modern kávéházi butorizzal. Az új kávéház május első felében nyílik meg.

* **Új ügyvéd.** Dr. Tervey Tamás debreczeni volt ügyvédjelölt a napokban az ügyvédi vizsgát jeles sikerrel letette Budapesten. Dr. Tervey ügyvédi irodáját május hó elsején Debreczenben nyitja meg.

* **Ki a korona.** A tautó egy koronás pályadíjat tüzött ki annak a gyereknek, a ki oly talányt tud feladni, a melyet a tautó nem képes megfejteni. Minden gyerek megpróbálkozott már s a tautó mindnyájának megfejtette a talányt, mikor a kis Móríz a következő kérdést adta fel:

— Tautó ur! Mi a különbség én köztem és az angol trónörökös között?

A tautó nem tudta megfejtetni.

— Semmi! — kiált erre Móríz diadalmasan, — mert mindketten várjuk a koronát.

* **A Szent László dalegylet.** A debreczeni „Szent László“ dalegylet alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium folyó évi 29815. szám alatt a bemutatási záradékkal ellátta.

* **Szellemjárás Késes-utcán.** Késes utca lakosságát kísérteties dolgok tartják izgatottságban. Rémüléssel beszélgetik a adják szájról-szájra, hogy Tenkei fűszerkereskedő lakásán éjjel szellem jelenik meg. Éjfélkor a szobában füstfelhő jelentkezett s abból egy fehér lepelbe burkolt szellem bontakozik ki. Körüljárja a szobát, megtapogatja, sőt meg is szorongatja a félelemtől remegő család tagjait, akik már nem is mernek abba a szobába bemenni. A szellemjárásnak hírére vette a debreczeni társadalmi élet egy vakmerősége, bátorsága és nagy erejéről ismert tagja, aki barátai társaságában tegnapelőtt éjjel elment a jelzett helyre. Ugy gondolta, hogy valami kormönfont gazember rémitgeti éjjelenként a derék embereket s jól el-

agyabugyálva a kísértetet, megszabadítja attól a rémüldöző családot. A család tagjai óva intették a merész ifjút, hogy vakmerő vállalatától elterítsék, de nem használt semmit. Ha itt vagyok, — ugymond — hadd látom hát azt a kísértetet. És míg barátai a család tagjaival a mellékszobában izgatottan várakoztak, addig a bátor ifju bement a szobába, rágyújtott egy cigarettre, leült egy fotelba s várta az őfélt... Eljött, el is mult az éjféli, de a szellem csak nem jelentkezett... A család tagjai meg vannak győződve, hogy a szellem megjött a bátor ifjútól s azért nem jelentkezett. Most már csak azt kell kikutatni, hogy ki az a füstkarikába burkolózó kísértet, akinek ilyen hamar inába szállt a bátorsága.

* **Elvesztett** tegnap délután egy kereskedő tanuló negy arany óra lánczot a Picz utcán. A becsületes megtaláló, a ki nem akarja, hogy a szegény fiu érzékeny károsodást szenvedjen, adja át a lánczot Katz Herman férfiruha üzletében.

* **Bucsu.** Mladenki örvend az előhaladásán, vagy az önállósításán. Elsejével én is tisztelettel alólirott, visszaléptem a Bika kávéház főpinczérei állásától és önállósítom magam. Ebben az örömben csak az okoz fájdalmat, hogy attól az intelligens és derék vendégkartól távozom, annak a jóakarától válok meg, a mely hosszú évek során át mindig tisztelettel vett körül. Midőn ezért köszönetet mondok, kérem tartsák meg irántam tanusított jó indulatukat és bizalmukat arra az időre is, mikor önállóságom mellett még nagyobb szükségét fogom érezni ennek a meleg pártfogásnak, Hálás tisztelettel: Kis Adolf.

* **A fejfájás oka.** A fejfájásnak, eltekintve azoktól az etektől, mik az agy változása, a baj eredete, két oka lehet. Vagy több vér jut az agyhoz, mint rendszeren, vagy pedig kevesebb. A sok vér is, a kevés is főfájást okoz. A vérbőség okozta fejfájás ellen a gyógyszereknek egész legiója áll rendelkezésünkre. Ezek közül azonban egy mint az antipirin is ártalmas. Czélszerűbb azért e baj ellen való mechanikus gyógy-módot alkalmazni. A vérnek az agyhoz való toluását meg lehet gyöngíteni, ha nyomást gyakorolunk a halánték ütőerére, sokszor ilyen nyomásra megszűnik a főfájás. Új módszert ajánl egy angol orvos, a ki azt tapasztalta, hogyha a vértódlás az agyhoz jut s lassan hidegvizet szürcsölünk, a főfájás megszűnik. Ennek az új gyógy-módnak kétségtelenül meg van az jó oldala, hogy könnyen megpróbálható és teljesen ártalmatlan.

* **Az „Első Biztosító Intézet Katonai Szolgálat Esetére“** ö cs. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt f. hó 1-én tartotta meg Dániel Gábor képviselőházi alelnök elnökelete alatt VII. rendes közgyűlését. A bemutatott zárszámla e gyorsan növekedő intézetnek ezuttal is csak további izmosítását s terjeszkedését mutatja, ami, tekintve a kedvezőtlen közgazdasági viszonyokat, legjobban illusztrálja a czéltudatos, szolid vezetést. Az elmúlt évben 8,646,900 k.-ra szóló új biztosítás köttetett s ezzel az állomány 35,049,812 k.-ra emelkedett. Díjak, kamatok és illetékek címén 1,752,905 k. vételeztetett be, tehát 192,101 kor 52 fillérrel több, mint 1898-ban. A kiadások rovata most is a takarékos ügykezelés jellegét viseli magán. A tartalékok 1,240,802 k.-val gyarapítottak, aminek

folytán az intézet vagyona 5,469,683 k. 13 fillérre emelkedett. Ha még tekintetbe vesszük a jelentékeny leírásokat, az árfo lyamok hanyatlását s a 49,100 k. 56 f.-re rugó kincstári illetékeket, amelyeknek be követelése várakozás ellenére történt, úgy a 12580 k.-nyi nyereség valóban kielégítő eredménynek mondható. A közgyűlés, amely egyben a felügyelő bizottság eddigi tagjait további 3 évre újlag megválasztotta, — tehát csak méltányos volt, amidőn az igazgatóságnak, nevezetesen dr. Münnich Aurél elnöknek, elismerést és bizalmat szavazott.

TÁVIRATOK.

Angol-bur háború.

Páris, ápril. 4. A *Matin* értesülése szerint a portugál kormánytól fölvilágosítást kértek az angol csapatoknak Beirán és Umtalin át való szállítása dolgában. Az *Eclair* szerint az idegen hatalmasságoknak, de különösen Franciaországnak joga van Portugaliát ezért kérdőre vonni. A nevezett lap azt kívánja, hogy a francia kormány azonnal erélyes diplomáciai akciót kezdeményezzen.

London, apr. 4. A reggeli lapok azt jelentik Fokvárosból, hogy egy szállító hajó Cronje tábornokkal, Schmidt ezredessel és 1000 bur fogolylyal Szent Ilona felé indult.

Merénylet a walesi herceg ellen.

Brüsszel, ápr. 4. A walesi herceg ellen ma gyilkos merénylet következett el. Nejevel együtt Koppenhágába akart utazni. Mikor a pályaudvarra érkezett egy ismeretlen férfi rálőtt. A hercegnek semmi baja sem történt, a merénylet elfogták.

A király Budapesten.

Budapest, ápril 4. Ő felsége a király e hó 28-án hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezik.

Ferdinánd fejedelem házassága.

Budapest, ápril 4. Ferdinánd bolgár fejedelem tegnap egész váratlanul, ugyszólván minden előkészület nélkül elhagyta Szófiát és Bécsbe utazott. Odaérkezése nagy meglepetést keltett, amennyiben jöveteléről még családja Bécsbe időző tagjainak sem volt tudomása. A fejedelem a Kóburg-palotában szállt meg, de ott tartózkodása csak rövid időre terjed. Hogy Bécsből hova utazik, azt a legszigorubbán titkolják, annyit azonban bizonyossággal lehet következtetni, hogy Bulgáriában nagy események vannak készülöben. A fejedelem utazásának czélja, — mint beavatottabb körökben beszélnek — San Remo, hol jelenleg édesanya Clementina hercegnő tartózkodik Helén

oros nagyhercegnővel. Azt hiszik, hogy Ferdinánd fejedelem nőül akarja venni Helén nagyhercegnőt, hogy ily módon biztosítsa Oroszország beleegyezését a bolgár királyság megalapításához.

Életunt fővárosi tisztviselő.

Budapest, ápr. 4. Kutassy Béla, 35 éves debreczeni születésű fővárosi tisztviselő, aki a katonai ügyosztályban van alkalmazva, tegnap a királyfürdőben revolverrel mellbe lőtte magát. Szerencsére csak könnyű sérülést szenvedett. Az irgalmasok kórházába vitték. Kutassy valami családi pörpatvar miatt akarta elemészteni magát.

Gazdátlan ruhák a Duna partján.

Budapest, Stern Mór kereskedő ma reggel a Duna-partján a vémház közelében egy viseltes téli kabátot, meg egy téli sapkát talált. Erről azonnal értesítette a rendőrséget. A téli kabát zsebében ráakadtak egy levélre, mely agyteleki-utca 4. szám alatt lakó Szirmai-Grün Lajoshoz van címezve. Ugy látszik, a levél írója öngyilkosságot követett el, de mielőtt a Dunába ugrott, levette a felső-ruhát és a sapkáját is odadobta melléje. A vizsgálat folyik.

A milliókért.

Budapest, ápril 4. Mint San Remoból jelentik, ott ma egy többszörös milliomos házaspárt, Lovag Ambrotot és nejét gyilkosság vádjá miatt letartóztatták. A rendőrség ugyanis rájött, hogy Ambroto és felesége az asszonynak első házasságából származott gyermekeit alattomos módon meggyilkolták, hogy ezeknek milliókra menő vagyonához hozzá juthassanak. A letartóztatás óriási felűnést keltett.

Budapesti tőzsde.

Budapest, ápril 4. Buza áprilisra 7.69., Buza okt. 7.89., Rozs áprilisra 6.54., Zab áprilisra 4.97., Tengeri májusra 1900 5.57., repce szept. 12.90.

VEGYES.

A vlópör áldozatai. Temesvárott, egy Manheimer Mária nevű tizenkilenc éves fiatal leány szüleinek a válópöre miatt megőrült. Örülési rohamában ráült az égő gyorsforralóra s egyszerre lángbaborult az egész ruhája. A segítségére sietőket mind ellököste magától s folyton kiáltozott:

— Hagyjatok meghalni.

— Már várnak a paradicsomban.

Végre eszméletlenül összerogyott. A kórházba szállították, a hol most baldoklik.

Krivány János házai. Krivány Jánosnak házai is vannak Aradon. Uri emberhez illendően a maga portáján lakott s azonkívül volt még bérháza is. Ezek az épületek most újra kerülnek. A summából, a mi bekerül, majd az árukból — részben a vármegye kárját térítik meg. Csak részben, mert a házak felerészben a Kriváyné ne-

vén állanak a telekkönyvben. Az árverést Krivány sógora kérte, azon a czímen, hogy a mióta elhagyatott szegény özvegy lett a nővére, több mint négyezer koronát adott neki és gyermekeinek, hogy ne haljanak éhen. Augusztusban lesz a licitáció. A két ház kikiáltási ára negyvenháromezer forint.

Keresztelés sörrel. Manitowoc városka hatóságának furcsa keresztelési esetről kellett nemrégiben tudomást vennie. Egy apa ujszülött fiát sörrel kereszteltette meg, azért mert véleménye szerint, a sörrel keresztelt gyerekből sohse lesz iszákos ember. A keresztelésről szóló jegyzőkönyv megjegyzések-rovatába maga fáz apja írta a következőket: „Tapasztalásaim alapján bárkinek a legmelegebben ajánlhatom ezt a keresztelési módot. Hatása biztos. A sörrel keresztelt fiukból sohasem lesznek részegeskedő férfiak. Ha abba a korba jutnak, a mikor polgári jogukat gyakorolhatják, nincs szükségük mértékletességi egyletekre, tehát nem szavaznak a magas italadók hiveire.“

Gyilkos szobaur.

— Saját tudósítónktól. —

Borzasztó gyilkossági eset tartja izgalomban Apatfalva (csanádi megyei) község lakosait. Egy idősebb uri asszonyt agyonvert a lakója, mert az áldozat a hátralékos lakbért követelte. Az eset részletei — mint nekünk írják — a következők: özv. Farkas Ferenczné egy gazdatiszt özvegye évek óta abból tengeti életét, hogy szobáit albérletbe adja. Rendszerint két-három albérelője volt, a kiknek kényelmére és pontos kiszolgálására nagy gondot fordított, de viszont a mi a fizetést illette, ő is pontosságot követelt lakóitól.

Varga Antal iparoslegény már négy hónap óta lakott Farkasnénál, de a lakbér fizetésével sohasem volt pontos, sőt az utolsó hónapra még egy krajczárt sem fizetett. E hó 1-én Farkasné felszólította Vargát, hogy a hátralékos lakbért fizesse ki, amennyiben pedig ezt nem tenné, az esetre még aznap hagyja el a lakást, mert másnak fogja azt kiadni. Varga kijelentette hogy fizetni nem tud, kiköltözködni pedig egyelőre nem akar. E miatt aztán Varga és Farkasné között heves szóváltás támadt, miközben Varga felkapott egy baltát s azzal úgy ütötte néhányszor fejbe Farkasné hátulról, hogy az rövid kínlődés után meghalt.

Varga ezután a holttestet kivonszolta a kamrába s az ajtókat bezárva, eltávozott hazulról. Az egyik albérelő véletlenül még délelőtt hazatért, a ki a zárt kamrába ráakadt háziasszonya holttestére. A gyanu rögtön Vargára irányult, a kit a csendőrségnek a vasuton sikerült letartóztatni abban a pillanatban, a mikor el akart utazni.

Debreczeni piac.

Április hó 2-3-án tartott heti vásár eredménye.

Buza: 14 kor. 40 fill., 14 20 fill.

Kétszeres: 13 kor. 80 fill. — 13 kor. 00 fill.

Rozs: 11 kor. — fill. — 10 kor. 80 fill.

Árpa: 10 kor. 80 fill. — 10 kor. 60 fill.

Zab: 9 kor. 60 fill. — 9 kor. 40 fill.

Tengeri: 11 kor. 00 fill. — 10 kor. 80 fill.

Köles: 10 kor. 00 fill.

Uj sós szalonna: 90—92, sótalan 84—88 kor.

Széna: 6 kor. 00 fill. 5 kor. 60 fill. 5 kor.

40 fill. — 3 kor. 80 fill. 3 kor. 60 fill.

Háj: 100 — 100 kor.

Zsir: 120 kor. 112 kor.

Sertés hus: 84—86 kor.

Kihasított sertés; 80—86 kor., mind száz kilónként.

Ló- és szarvasmarha vásár.

Ló felhajtattott 933 drb., — 16 eladatott 325 darab., Szarvas marha felhajtattott 1104 drb. eladatott 647 drb.

Sertés vásár.

Sertés felhajtattott 2160 drb., — eladatott 922 drb. Kővér sertés kilója 90—92 fill.

A vásár lefolyása kevésbé élénk volt.

MULATTATÓ.

Vallatáskor.

Bíró: Vétkes e ön vagy nem, feleljen.

Vádolt: Azt tartom, azért fizetik az urat, hogy kikeresse.

Psychologia.

— Kire lehet titkot bizni?

— Hát a hazug emberre, — felel valaki. — Annak aztán nem hiszi el senki!

Logika.

— Fölleg áry ur! Az ég szerelmére, siessen, siessen; várnak önre!

— Várnak? Akkor hát minek siessenek.

C S A R N O K.

Bátoriék Ibolykája.

— Regény. —

(30)

Írta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Bárdi Benő közelebb lépett Katalinhoz.

— És a sürgönyöket is ön küldte?

— Én!

— Ezelőtt nemrég is kaptam egyet.

— Azt is én küldtem.

— Hát néha miért nem adott életjelt magáról?

— Mert csak akkor táviratoztam, amikor a figyelmeztetés szükségét éreztem. Valahányszor bátyám egy szót elejtett s meggyőződtem, hogy a keserű bosszúról nem mondott le, rögtön figyelmeztettem önt. A legutóbbi sürgönyt akkor küldtem, mikor a nagykarolyi birtokok báljára a meghívót megkaptuk. Akkor hallottam, hogy bátyám titkon azt sugta anyámnak: „Az idő elérkezett. Gondom lesz rá, hogy Bárdiék ne maradjanak el erről a mulatságról. A kis porontyot — bocsanat, ugy mondom, ahogy ő mondta — biztosan nem viszik magukkal. Történjék bármi, de most megbosszulom őket.“

— Most látok világosan — szólt közbe Bárdi Benő. — Hát ő ösztökélte barátaimat, hogy a mulatságon való részvételre rábírijanak. Nap, nap után kaptam a leveleket s mi türes-tagadás, ez ingerelt fel, ez birt határozatra. Tehát az Erdődi Kálmán műve volt ez is.

Szép felesége, a bánattól megtört Irén csodálkozással hallgatta ezt az elbeszélést.

Férje szavai után már nem bírt uralkodni magán, felugrott, izgatottan járt kelt a szobában s a keserűség szavai törtek ki ajkáról:

— Tehát ő volt! A nyomorult! Ifjúságomban, boldogságom napjaiban utamba állott, hát nem elégette meg a sok keserűséget! Miért teszi? mert gyűlölöm; óh hiszen most már utálat fakad iránta a szívemben.

Bárdi Benő is felállott. Oodasietett nevéhez, gyöngéden átkarolta és szeliden szólt hozzá:

— Ne izgassa magát édes Irénem! Inkább örüljünk azon, hogy van, a ki jószívvel közeledik felénk s aki felvilágosított, utba igazított s gyermekünk nyomába vezetett bennünket.

— Igaza van! — válaszolt határozottan Irén. Oda sietett Katalinhoz s a kezét nyújtotta neki. — Bocssáson meg édesem, hogy pillanatra nem bírtam magamon uralkodni. De hát nem bírom leplezni, nem tudom türtőztetni azt a fájdalmat, a nit az ön bátyja ütött a szívemen.

— Oh én tudom méltányolni azt a fájdalmat, — szólt Katalin — s magam ítélem el bátyámat azért, amit tett. Ha nem úgy volna, nem jöttem volna ide, hogy önök előtt mindent őszintén felfedezek.

— Igaz! Igaz! És édes Katalin mennyivel nagyobb hálára kötelezett volna bennünket, ha nem marad inkognitóban, ha megírja nekünk azt a beszélgetést, amelyet most elmondott. Azzal a levéllel mindennek elejét vettük volna.

— Nem gondoltam, hogy bátyámban legyen ennyi vakmerőség, ilyen kegyetlenség s fenyegetéseit végre hajtsa. Le másrésztől mégis aggódtam s hogy magamat megnyugassam, elegendőnek találtam a rejtélyes figyelemzavarásokat. Mig kételkedtem abban, hogy Kálmán végrehajtja szándékát, nem tehettem, hogy őt felfedezzem. Most pedig belátom, hogy ez lett volna a legokosabb. Későn, mindössze tegnap tudtam meg, hogy bátyám ezen a vidéken járt. Rosszat sejtettem, siettem ide, hogy ha lett megakadályozzam. Erre későn jöttem De nem jöttem ké ön arra, hogy önöket utbaigazítsam, bevilágosítsam s nyomra vezesse.

— Hát tudja azt is, hogy hova vitte Kálmán gyermekünket?

— Nem! De az lesz az én leghőbb törekvésem, hogy ezt megtudjam s önöket azonnal értesítem.

— Oh édes Katalin, — szólt hálálkodva Bárdiné — milyen jó szívvvel, mennyi jó indulattal van ön hozzánk.

— Ha előbb őszinte, — szólt bele Bárdi — ha még akkor, midőn itt laktak, árulja el bizalmasan, amit most olyan nyíltan megmondott, hogy szeretettel gondolom ösémre: Palira; akkor talán azóta boldog házasok. Ez a házasság megszelídítette volna Kálmánt, az egész Erdődi családot.

— Oh hányszor kerestem én az alkalmat — válaszolt Katalin, hogy bizalmasan beszélhessék Irénnel. Ó olyan jószágos, szíves volt velem mindig, hozzá volt bizalmam s előtte akartam felfedezni titkomat... Nem volt rá alkalom... A szívembe zártam... Most azonban őszintének kellett lennem. Hiszen, hogy lehetne önöknek bizalmunk hozzám, az Erdődi család egyik tagjához, ha nem tudnák, hogy éppen én vagyok az egyetlen, a ki ragaszkodással viseltetem önök iránt, mert szeretem Palit.

— Igaz! Igaz! — mondta rá határozott hangon Bárdi Benő. — De ez a vallomása most már a mi családunkhoz fűzi önt drága kisasszony s mindannyian buzgólkodni fogunk azon, hogy Tildát fel találjuk s megalapítsuk boldogságunkat.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői posta.

K. Gy. Abban a pillanatban, mikor az ember megszűnik hinni a szerelem örökkévalóságában, megszűnt szeretni. Inkább higgyen és szeressen.

B. J. Ha önmagát tiszteli, ne vágyjon embertársai fokozott tiszteletére. Ők ugy sem fogják azzal a mértékkel mérni tiszteletüket, amint azt megérdemelné.

H. L. Ha ön bizalmatlan önmaga iránt, legjobban teszi, ha hallgat.

„Tekinteted megégette a szívemet“... Bizony, inkább a körmet égette volna meg.

H. D. Nem közölhető.

E. M. Aki szerelmes, nem következtés, hogy poéta is. Ön lehet nagyon jó szerelmes, de higgye el nekünk, hogy annál rosszabb poéta!

NYILTTÉR. *)

Kubik Emil és Oláh József urak közt 1900. márczius hó 31-én felmerült becsületbeli sértés a lovagiasság szabálya szer int elintéztést nyert

Debreczen, 1900. apr. 5.

Oláh József

Kubik Emil

megbízottjai:

megbízottjai:

ifj. David Jakab s. k. ifj. Gasparik Antal s. k. Köncs Antal s. k. Szilvássy Jenő s. k.

*) E rovatban közölttekért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

SZINLAP.

Ma Csütörtökön, ápril 5-én „B“ bérlet

Folt, mely tisztít.

Dráma 4 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Donna Concepcion	—	—	—	Csigaházy.
Fernandó, fia	—	—	—	Szacsvay.
Matilde	—	—	—	Fáy Flóra
Euriquetta	—	—	—	T. Halmi M.
Don Justo	—	—	—	Fenyéri M.
Don Lorenzo	—	—	—	Bartha.
Julio	—	—	—	Tanay.
Doleres, szobaleány	—	—	—	Cserényi A.
Inas	—	—	—	Antalf A.

Holnap, pénteken „C“ bérletben:

A troubadour.

Nagy opera 4 felvonásban.

כשר פסה של

A közelgő

izr. husvét ünnepekre

üveg-, porcellán-, zománczozott edényeket és mindenféle evőeszközöket

ajánl

Kaszanyitzky Endre,

Debreczen, Piacz-utca 57. szám.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára frt 1.35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók: Szent-Királyi Tivadar cégénél Debreczenben.

N Elsőrangú

* É fényképész

M műterem.

Debreczen, E

Piacz-utca, 42. sz. T *

Biedermann palota. I

Régi fényképek többszörösítését, átfestését, vagy megnagyítását is elvállalom.

Dr. SZABÓ-fele

VIRÁG-CRÉME

az arczcrémek gyöngye.

Teljesen ártalmatlan anyagokból készült, higanymentes arczkenőcs, mely miután nem zsiroz, nappal is használható. Üdévó, puhává s fehérré teszi az arcz s kezek bőrét. Kiválóan javalva az arczbőr minden tisztátalansága ellen, mint bőratkák, sömör, bőrhámlás, szeplő, továbbá szélkifujta kezek s arcznál.

Egy tégely ára 70 fillér (35 kr).

Főraktár: DEBRECZENBEN, *Mihálovits I.*
gyógyszertára.



Bebizonyított dolog!

hogy a rossz rendszer szerint, szakértelem nélkül készült mellfűző számtalan női betegség okozója; a ki ezeket kerülni akarja, mellfűző bevásárlása céljából forduljon

Goldstein Karolina

orvosi elismerésben részesült

Első Magyar Mellfűző-gyárához
(Debreczen, Főtér)

hol a hygienikus szempontból legjobbnak
elismert.

szabadalmazott

mellfűző-különlegességeket

nagy választékban lehet beszerezni.
Megrendelések (vidékre is) 6 órafele
készülnek.

Vépes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Új vaskereskedés!

Van szerencsénk szives tudomásul adni, miszerint vasáru kereskedésünket teljesen berendezvén, dusan felszerelt raktárt tartunk a legjobb minőségű rudvasak, szekéringelyek, butor- és épületvasalások, vaakályhák, konyhák, főzőedények, kézműves szerszámok, gazdasági eszközök, lánczok, vasalók, rézmoszarak, vödörök, tizedes- és mézszaros mérlegek, kertészollók, evőeszközök, konyhakések, kávéorlók, zsebkések-ből stb. stb.

Vállalatunk alapításánál rendkívül szerencsések vagyunk azért, hogy a legelső vasgyárakkal hosszabb időre szerződést kötöttünk a régi olcsó árakban való szállításra nézve s így az általános rohamos áremelkedés egyáltalán nem gátol bennünket abban, hogy igen tisztelt vevőinket rendkívül olcsó árban szolgálhassuk ki, ha bizalmukkal megtisztelnak.

A husvéti ünnepekre ujonnan érkezett főzőedények és evőeszközök kaphatók.

kiváló tisztelettel:

Záborszky Lajos és Társa

vaskereskedők, Debreczen, Piacz-u. 65. sz. a fűvármegyeház átellenében.

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Legújabb női kalapok.

Szives tudomására hozom a t. hölgyközönségnek, hogy a

legszebb és
legelegánsabb
modell-kalapok

kaphatók a legmérsékeltebb árban.

Becsés látogatásukért esedezik
tisztelettel:

Reiner Flóra

Kocsuth. u. 6.

Saját gyártmányu cipők

olcsó áron!

Van szerencsém a n. é. közönség becsés tudomására juttatni, hogy üzletemet nagymennyiségű

saját gyártmányu cipőkkel
rendeztem be, amelyek kitűnőek,
tartósak és mégis

olcsóbbak a gyári cipőknél.

Szives meggyőződést kér

Tisztelettel:

Toth Ferencz

czipész, városház épület.

Megrendelések a legjobb anyagokból, a legsolidabb árszámítás mellett gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Ismét eladónak árkedvezmény

מצות

Van szerencsém a n. é. pászkaforgasztó közönséget értesíteni, hogy a modern technika minden idevágó vívmányaival felszerelt gépeimen a pászkasütést megkezdtem és azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy most is, mint az előző években, t. megrendelőimnek izletes, tisztán kezelt és a viszonyokhoz képest olcsó

pászkaival

szolgálhatok.

Szives megrendeléseket kérem idejekorán eszközölni, mert ellenkező esetben azon kellemetlen helyzetbe jutnék, hogy a későn érkező megrendeléseknek a legjobb akaratom mellett sem tudnék eleget tenni.

Pászkát 10 kilogrammos lepecsételt csomagokban bárhova szállítok.

Ismételve kérve b. megrendeléseiket, maradtam tisztelettel:

Stern Ignác

Hátvan-uteza 66. szám.